

Díl druhý: Satelitní zahrada a dům

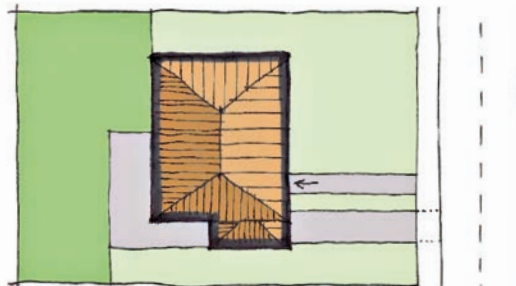
Každý začátek je těžký, stejně jako pořízení prvního domu není ani založení první zahrady snadný úkol. Pro obyvatele satelitních osad, které jsou v podstatě koloniemi nováčků na poli zahradničení, o to těžší, že dobrých příkladů v okolí je jak šafránu. Především (ale nejen) pro současné i budoucí majitele zahrad v satelitech je určen náš seriál.

Tentokrát se zaměříme na úskalí mající výrazný vliv na budoucí zahradu, a to na samotné umístění domu na parcele. Pozemky v satelitních osadách jsou povětšinou malé a domy na nich zabírají podstatnou část. Proto je jejich umístění zcela zásadní pro obyvatelnost zahrady. V podstatě je možné dům na pozemku umístit třemi způsoby:

- 1.** Domy jsou umístěny na koncích parcel směrem od ulice. Toto umístění není pro budoucí zahradu ideální. Zahrady se pak stávají spíše velkými předzahrádkami, což bývá při snaze získat na malé parcele aspoň částečné soukromí nevýhodou. Dalším problémem je budování delších příjezdových cest k domu.
- 2.** Domy jsou umístěny ve středu pozemku. Umístění z hlediska zahrady nejméně vhodné. Zahrada je rozdrobena na čtyři nepraktické části kolem domu, pocitu prostoru téměř nelze dosáhnout.



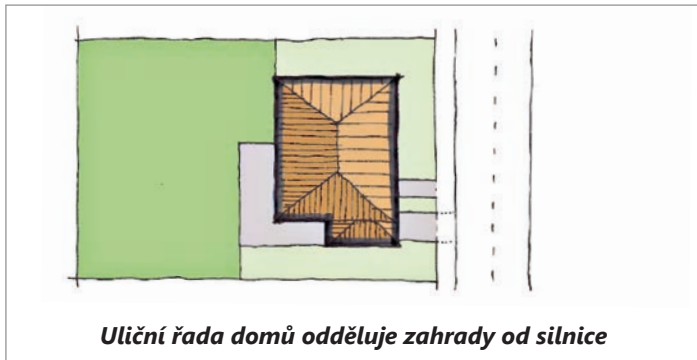
Dům na konci pozemku, zahrada bude velkou předzahrádkou



Dům uprostřed pozemku tříští budoucí zahradu na čtyři malé díly.



3. Domy jsou umístěny na začátku pozemku směrem od ulice (neboli tvoří uliční řadu blízko místní komunikace) a zahrady jsou za domy. Toto rozvržení se jeví pro plánování budoucí zahrady jako nejvhodnější, umožní maximální využití pozemku pro obytnou zahradu.



V některých osadách je ovšem rozmístění domů v ulici nejednotné. Na malých pozemcích, při postupně a živelně rostoucí zástavbě, je pak ještě obtížnější umístit stavbu tak, aby zahrada v budoucnu poskytovala aspoň částečné soukromí.

Dalším problémem stavebního charakteru, mající vliv na budoucí zahradu, je nevhodné umístění pobytové terasy u domu. Ta je místem nejčastějšího pobytu v zahradě, proto by měla být situovaná v místě, kde bude opravdu příjemné pobývat, nejlépe s pohledem do vlastní zahrady. Také proto, že často navazuje na obývací pokoj, ze kterého je tento pohled rovněž žádoucí. Ve snaze ušetřit místo v zahradě bývá někdy terasa budována po stranách domu, kde ale neláká k pobytu už proto, že z ní spíše než vlastní zahradu vidíme sousedy nebo plot.



Problematický může být také pobyt na terase, která je vybudována nad úroveň okolního terénu. Ve stísněných poměrech, o kterých mluvíme, může být taková terasa rozhlednou s výhlídkou do okolních zahrad a naše večere bude divadelním představením pro zbytek osady. Problém často souvisí s chybným vyhodnocením terénu nebo zakoupením projektu pro dům v rovině a jeho umístěním na svažitém pozemku. Terenní rozdíl se pak často řeší nepřilíhivě elegantním přehrnáváním základů domů a terasy krátkými svahy, které často navíc zmenší plochu už tak malých zahrad.



Architektura zahradní a stavební jsou (nebo by měly být) spojené nádoby, mluvíme-li o satelitních zahradách, zmíníme i architekturu domů. V satelitních osadách lze najít především katalogové a jim podobné domy. O důvodech se není třeba rozepisovat. Polemika nad tím, zda musí být opravdu osobitější dílo architekta dražší než katalogový dům, není předmětem našeho seriálu. Za zmínku ovšem stojí problém těch, kteří se pro „jiný“ dům rozhodli. Ve chvíli, kdy se dům s prvky moderní architektury ocitne v sousedství katalogových domů nebo polystyrenového eklektismu, může být jeho vyznění i práce architekta zpochybněno. Zde je pak více než jinde vhodné vytvořit k domu odpovídající zahradu, která by jistě harmonii vytvořila aspoň v bezprostředním okolí domu. Úkol je to v prostředí satelitu nesnadný a určený spíše pro odborníka.



Ač tomu tak nebývá, plánování zahrady by ideálně mělo jít ruku v ruce s plánováním domu. Stojíte-li tedy na začátku, využijte této nesporné výhody.

Jana Kolková Rydvalová, Petr Kolka
Foto a kresba autoři